

អំពីខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា

ដោយ

គណៈកម្មការរៀបចំ

នៃអង្គវិទ្យាល័យខេមរនីយកម្ម

មិថុនា ១៩៦៧

កថាមុខ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំជាតិបានទទួលសំណូមពរជាច្រើន
ពីមជ្ឈដ្ឋាននានា ដូចជាមជ្ឈដ្ឋានព្រះសង្ឃ នាយកមជ្ឈម
សិក្សា សមាគមសាស្ត្រាចារ្យ សមាគមកម្ពុជបុត្រ ជាដើម
សុំឱ្យច្រើនសាខាខ្មែរជាភាសាយានក្នុងការសិក្សា ។

ដោយយល់ឃើញថា សំណូមពរទាំងនោះមានសភាព
 សមហេតុសមផលណាស់ គួរឱ្យយកមកពិនិត្យហើយធ្វើយ
 តបវិញ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំជាតិ បានដាក់សំណូមពរនេះឱ្យ
 ទុក្ខមក្រុមប្រឹក្សាសាកលវិទ្យាល័យពិភាក្សានៅថ្ងៃទី ១០ មិថុនា
 គ.ស. ១៩៦៧ ហើយបានសម្រេចបង្កើតគណៈកម្មការមួយ
 ដើម្បីរៀបចំធ្វើខេមរនីយកម្ម កងការសិក្សា ។

ក្រសួងអប់រំជាតិយល់ឃើញថា ខេមរនីយកម្ម កង
 ការសិក្សានេះជាការមួយពិបាកពន់ប្រមាណ ។ បុគ្គលិកអ្នក
 ទទួលភារៈនេះ ត្រូវមានចិត្តជាតិនិយមយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ហ៊ាន
 បូជាពេលវេលាទំនេររបស់ខ្លួន មានសេចក្តីក្លាហាននឹងសម្រេច
 មានសេចក្តីព្យាយាមយ៉ាងស្វិតស្វាញ ។

ការធ្វើខេមរនីយកម្មកងការសិក្សាពិបាកមែនហើយ ប៉ុន្តែ
 យើងត្រូវតែធ្វើ ពីព្រោះ នេះជាផលប្រយោជន៍របស់យុវជន
 ខ្មែរទូទៅ របស់វប្បធម៌ខ្មែរ នឹងជាតិខ្មែរទាំងមូល ។

ក្រសួងអប់រំជាតិមានសេចក្តីសាមនស្សយ៉ាងពន់ប្រ

មាណ ដោយយល់ឃើញបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរយើងបានចាប់អា -
 រម្មណ៍ទៅលើបញ្ហា ភាសាយានក្នុងការសិក្សា ហើយរូបរមត្តា
 ជាមួយក្រសួងអប់រំជាតិដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានោះ ដោយ
 សេចក្តីសេហ្ម ជាតិមាតុភូមិ ។

វិណ្ណ ម៉ីលីវិណ្ណ

សេចក្តីផ្តើម

ការប្រជុំរបស់គ្រូមគ្រូមគ្រូមសាកលវិទ្យាល័យ បាន
 សំរេចបង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំធ្វើខេមរនិយកម្មមួយ ក្នុងការ
 សិក្សា កាលពីថ្ងៃទី ១០ មិថុនា គ.ស ១៩៦៧ ។

គណៈកម្មការនេះបានធ្វើការប្រជុំជាច្រើនលើក ដដែល

ពិភាក្សា ហើយបានសំរេចធ្វើសកម្មភាពពីរឯងៗ គឺ :

ទី១ រៀបចំធ្វើទំនាក់ទំនងការមួយ ដែលមានទ្រង់ទ្រាយ

ដូចតទៅនេះ ៖ មានគណៈកម្មការរៀបចំនឹងអនុវត្តខេមរនីយ

កម្មក្នុងការសិក្សាមួយដែលទាក់ទងទៅនឹង

- បណ្ឌិតសភា (បំរុងនឹងកើត) - គណៈកម្មការវិញ្ញាណ
- ទីបាត់ការឧត្តមសិក្សា - ទីបាត់ការមធ្យមសិក្សា
- ទីបាត់ការបឋមសិក្សា - ទីបាត់ការគរុកោសល្យ
- ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសាកលវិទ្យាល័យ - វិទ្យាស្ថានដីវិភាសា (មើលតារាង)

គណៈកម្មការរៀបចំនឹងអនុវត្តខេមរនីយកម្ម ក្នុងការ

សិក្សានេះ នឹងស្នើសុំឱ្យក្រសួងអប់រំជាតិបង្កើតជារបស់រាជ

ការនូវគណៈកម្មការបច្ចេកទេសខេមរនីយកម្មមួយ ដែលមាន

នៅពីក្រោមខ្លួននូវគណៈកម្មការរងគ្រប់មុខវិជ្ជា ពោលគឺ:

- គណៈកម្មការរងលោកនីតិវិជ្ជា - គ.រងខាងប្រវត្តិវិទ្យា
- - នីតិសីលវិជ្ជា - - នឹងភូមិវិទ្យា
- - ទស្សនវិជ្ជា - - ធម្មជាតិវិទ្យា
- - រូបវិទ្យា និងគីមីវិទ្យា - - គណិតវិទ្យា

— គ.រង បច្ចេកទេសវិទ្យា

— គ.រង ក្សេត្រវិទ្យា

— — មុខវិជ្ជាផ្សេងៗ

— — បកប្រែសៀវភៅទូទៅ

ទី២. រៀបចំធ្វើសៀវភៅមួយ ស្តីអំពីការប្រើភាសា

ខ្មែរជាភាសាយានក្នុងការសិក្សា គឺសៀវភៅនេះឯង ។ សៀវភៅនេះនឹងអធិប្បាយអំពីហេតុ ដែលនាំឱ្យយកភាសាខ្មែរមកធ្វើជាភាសាយាន អំពីផលប្រយោជន៍ដែលកើតឡើងពីហេតុនេះ អំពីលទ្ធភាពដែលនាំឱ្យអនុវត្តការផ្លាស់ប្តូរភាសាយាននេះបានក្នុងការសិក្សា នឹងអំពីវិធីផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យយើងអនុវត្តការនោះបាន ។

យើងសង្ឃឹមថា ប្រជាជាតិខ្មែរទូទៅ បន្ទាប់ពីបានអានកូនសៀវភៅនេះមក នឹងបានស្គាល់ពិតប្រាកដ នូវបញ្ហាភាសាយានដែលចោទលើការសិក្សាក្នុងកម្ពុជរដ្ឋ នឹងវិធីដោះស្រាយបញ្ហានោះ ដើម្បីធ្វើឱ្យវប្បធម៌ជាតិយើងមានលក្ខណៈជាតិបរិបូរឡើង ។

សមាសភាពគណៈកម្មាធិការជំនាតិ

(តាមលិខិតបង្គាប់ការ លេខ ៥០៦ ក.ន.)

បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការមួយ ហៅថា គណៈកម្មាធិ-
ការជាតិអចិន្ត្រៃយ៍នៃខេមរយានកម្មនៃការសិក្សា ដែលមាន
សមាសភាពដូចតទៅនេះ

សហជីវិន ហង្ស ធុន ហាក់ តំណាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
អប់រំជាតិ . . . . ប្រធាន

- តៃ ម៉េង ហាប់ តំណាងព្រឹទ្ធសភាសាលាវិទ្យាល័យ អនុប្រធាន
- ព្រ៉ាម សំអារតំណាងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទបច្ចេកទេស -
- សុំ ឈុំ តំណាងសាកលវិទ្យាល័យប្រជារាស្ត្រ សមាជិក
- ដួង សារិន តំណាងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទ . . . . -
- ព្រ៉ា ធុនបុលតំណាងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ -
- លាង ហាប់ មាន តំណាងក្រសួងធម្មការ . . . . -

- សហ.កែវ ចែម   តំណាងមធ្យមសិក្សា . . . . សមាជិក
- ប្អូន ខាំ មេ"   តំណាងបឋមសិក្សា . . . . -
- ម៉ែ លន់   តំណាងទីចាត់ការកិច្ចការគរុកោសល្យ -
- ធើរ រ៉ា   តំណាងយុវជនរាជសង្គមនិយមខ្មែរ . . . .
- តំណាងសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាចំនួនបីរូប . . . . -
- តំណាងសមាគមសាស្ត្រាចារ្យខ្មែរចំនួនពីររូប . . . . -
- តំណាងសមាគមទាំងដប់ចំនួនពីររូប . . . . . -
- គង់ អិន នៅនាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សា . . អគ្គលេខាធិការ

សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការនេះ នឹងរួមប្រជុំតាមសេចក្តី
 អញ្ជើញរបស់ប្រធាន ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៥ សីហា គ.ស. ១៩៦៧

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំជាតិ

ហត្ថលេខា : វណ្ណ មូលីវណ្ណ

មូលហេតុដែលនាំឱ្យយើងខ្វះខាតនិយត្តម្ម

ក្នុងការសិក្សា

១. ហេតុនយោបាយ

កិ. ប្រទេសខ្មែរឯករាជមានភាសាជាតិរបស់ខ្លួនដែលមានក្បួនច្បាប់នឹងឯកភាព គួរតែប្រើភាសារបស់ខ្លួននេះ ។ វប្បធម៌ជាមែកធានសំខាន់មួយនៃអរិយធម៌ ។ វប្បធម៌មានលក្ខណៈជាតិ អរិយធម៌ក៏មានលក្ខណៈជាតិដែរ ។

ការប្រើ ការពឹងលើភាសាជាតិមានលក្ខណៈស្របនឹងព្រះរាជនយោបាយសម្តេចឧត្តមថា : “ ប្រទេសកម្ពុជាពឹងលើខ្លួនឯង ” ។ ការលើកតម្កើងភាសាជាតិ មានសភាពសមហេតុសមផល ត្រឹមត្រូវតាមព្រះរាជសាសន៍សម្តេចឧត្តមព្រះរាជសូនរកថាថ្វាយសញ្ញាបត្របណ្ឌិតខាងអក្សរសាស្ត្រចំពោះព្រះសង្ឃរាជថ្មីមួយ “ ជួន-ណាត ” ដែលថែងថា : “ ជាមួយនឹងឯករាជ្យជាតិ ភាសាជាតិត្រូវមាននាទីដ៏ធំហើយបំ

ពេញមុខងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។

ខ. រដ្ឋធម្មនុញ្ញយើងបានតម្រូវឱ្យយើងប្រើភាសាជាតិជាផ្លូវ
ការគ្រប់វិស័យ (មាត្រាទី ២) ។

២. ហេតុបច្ចេកទេស

ក. តាមភាសាបរទេសដែលជាភាសាយាន សិស្ស
ខ្មែរ មានសេចក្តីលំបាកក្រៃលែង ក្នុងការរៀនមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ
ដោយគេពុំអាចរៀនភាសានោះចេះគ្រប់គ្រាន់ ។ ជាពិសេស
គេសង្កេតឃើញថា សព្វថ្ងៃនេះ សិស្សរៀនមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ
ជាបារាំងពុំបានចេះច្បាស់លាស់ឡើយ ពីព្រោះសិស្សត្រូវខំ
យល់ភាសាបារាំងផង ហើយត្រូវខំយល់ខ្លឹមសារវិជ្ជាទៀត ។

ខ. សាស្ត្រាចារ្យខ្មែរក៏មានការលំបាកនឹងបង្រៀនសិស្ស
ខ្មែរតាមភាសាបារាំងដែរ ពីបារកទាំងពន្យល់ ពីបារកទាំង
កែវិញភាសាផ្សេងៗ ។

គ. ការរៀនតាមភាសាបារាំង តម្រូវឱ្យមានសៀវភៅ
បារាំងដែលថ្លៃផង ហើយពីបារករកផង ។

ផលប្រយោជន៍ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា

១. ចំពោះនយោបាយជាតិ

កិ. ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា នាំមកនូវការស្របស្រួល
 នឹងមូលហេតុខាងដើមដែលចែងថា ប្រទេសខ្មែរឯករាជ គួរ
 គប្បីប្រើភាសាជាតិរបស់ខ្លួន ជាផ្លូវការនឹងក្នុងការសិក្សា នឹង
 គួរគប្បីអនុវត្តរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលត្រូវឱ្យប្រើភាសាជាតិ នោះជា
 ផ្លូវការ ។

ខ. ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា នាំមកនូវបច្ច័យសំខាន់បំផុត
 ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសិក្សា បញ្ហាអប់រំ មុនពេលដែល
 បញ្ហានោះបានផ្ទុះឡើង ។

គ. ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា នាំឱ្យប្រទេសខ្មែរយើង
 រឹតតែមានកិត្យានុភាពកាន់តែខ្ពស់ឡើងទៀត ។

២. ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ

កិ. ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា នាំឱ្យប្រទេសខ្មែរធ្វើ
 សៀវភៅសិក្សាខ្លួនឯង ជាកិច្ចនាំឱ្យលើកមានការទិញសៀវ

កៅបីបរទេសច្រើនពេក ។ ប្រទេសជាតិទាំងឡាយបានចំណេញ

រូបិយបណ្ណមួយភាគធំ ។

ខ. រាជការខ្មែរអាចបន្ថយការចំណាយរូបិយបណ្ណសំរាប់

ផ្លូវសាស្ត្រាចារ្យបរទេសបានជាច្រើន ។

គ. សេដ្ឋកិច្ចខ្មែរខាងការលក់ដូរសៀវភៅល្អ ។ ទីនឹងមាន

លទ្ធភាពចំរើនជាលំដាប់ ។

៣. ចំពោះវប្បធម៌ជាតិ

ខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា ទីនឹងធ្វើឱ្យភាសាខ្មែរក៏

ដុះជាលំដាប់មានសិក្ខាចំពោះចំណេះធ្វើឱ្យប្រទេសខ្មែរ មាន

សៀវភៅជាភាសាខ្មែរសំបូរឡើង ។ វប្បធម៌ខ្មែរក៏កាន់តែ

ល្អតលាស់ខ្លាំងឡើងទៀត ។

៤. ចំពោះការអប់រំ

ក. ខេមរនីយកម្មនេះ ទីនឹងជួយធ្វើឱ្យកម្មវិធីសិក្សា

ក ខ គ បានត្រូវអនុវត្តដោយជោគជ័យ ។

ខ. ការអប់រំសិក្សាខាងផ្លូវកាយ ខាងផ្លូវចិត្ត ក៏នឹងធ្វើ

ឡើង បានដោយងាយនឹង បានលទ្ធផលល្អ ។

គឺ. ការបណ្តុះចិត្តជាតិនិយមរបស់យុវជន ទាំងឡាយ កាន់តែដិតដល់ឡើងទៀត ។

ឃ. គួរបញ្ជាក់ថា ការយកកាសាខ្មែរជាកាសាយាន បានផលពិសេសមួយថែមទៀត គឺការសល់ពេលបំរាបយក ទៅរៀនជីវកាសា ។ ដូចនេះ ការរៀនកាសាបរទេសរឹតតែ បានប្រសើរជាងសព្វថ្ងៃ ។

លទ្ធភាពធ្វើខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា

សំនួរដែលសួរឡើងថា តើគេអាចធ្វើខេមរនីយកម្មក្នុង ការសិក្សាបានឬទេ នាំឱ្យយើងលើកយកឧបសគ្គគ្រប់បែប យ៉ាងដែលជំទាស់នឹងខេមរនីយកម្មនោះ មកបញ្ជាក់ ហើយ ផ្តល់វិធីដោះស្រាយបន្ទាប់ៗ គ្នា ។

ឧបសគ្គទី១: មតិខ្លះអះអាងថា មិនអាចធ្វើខេមរនីយកម្មក្នុង ការសិក្សាបានទេ ពីព្រោះគ្មានសាស្ត្រាចារ្យ គ្មានសៀវភៅ

សិក្សាជាភាសាខ្មែរ ។

ការដោះស្រាយ: ប្រសិនបើគ្មានគ្រូ គ្មានសៀវភៅ
 យើងអាចបង្កើតបាន ។ ប្រទេសគេដឹកខាងយើង គេ
 អាចដោះស្រាយបញ្ហានេះបានរួចទៅហើយ ។ (គណៈកម្មការ
 បច្ចេកទេសនឹងគណៈកម្មការវប្បធម៌ ធានានឹងដោះស្រាយ
 បញ្ហានេះ) ។ គួរបញ្ជាក់ថា ប្រទេសយើងសព្វថ្ងៃ មានសា-
 ស្ត្រាចារ្យមធ្យមសិក្សាបឋមក្រុម ចំនួន ១.៤៧៧ នាក់ហើយ
 សំរាប់មធ្យមសិក្សា ។ សៀវភៅជាខ្មែរក៏មានខ្លះដែរ បោះពុម្ព
 ដោយព្រឹត្តិកមហាវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ ។ មហាវិទ្យា-
 ល័យនេះបានយកភាសាខ្មែរជាភាសាយានរួចទៅហើយ គេ
 នឹងផ្តល់ការពិសោធន៍ដល់យើងពុំខាន ។

ឧបសគ្គទី២: មតិខ្លះថា ភាសាខ្មែរខ្វះពាក្យ ហើយគ្មាន
 ឯកភាព មិនអាចយកទៅធ្វើជាភាសាយានបាន ។

ការដោះស្រាយ: ការសិក្សាភាសាខ្មែរជ្រៅជ្រះតាម
 វិទ្យាវិធីបណ្ឌិត្យយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែតថា ភាសាខ្មែរមិនខ្វះ

ពាក្យទេ ហើយមានឯកភាពគ្រប់គ្រាន់ល្មមប្រើជា ភាសាយាន
បាន (គណៈកម្មការបច្ចេកទេសនិងគណៈកម្មការវប្បធម៌ ជា
នានឹងដោះស្រាយបញ្ហានេះ) ។

ឧបសគ្គទី៣: ការរៀនជាភាសាខ្មែរនាំឱ្យសិស្សខ្មែរទៅបន្ត
វិជ្ជា នៅបរទេសតំកើត ។

ការដោះស្រាយ: និស្សិតខ្មែរប្រើនគរគោក ខ្លះទៅរៀន
នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន នៅប្រទេសអាហ្វ្រិក ទី
សហភាពសូវៀត នៅ ចក្ខុស្វរតី នៅយូហ្គោស្លាវី ។ ល ។
ការដាក់ស្តង់ដារបង្ហាញថា និស្សិតទាំងនោះអាចបន្តវិជ្ជាបាន
ដោយជោគជ័យ មិនចាំបាច់តែទៅប្រទេសបារាំងនោះឡើយ
ថ្មីត្រូវតែគេតុំដែលបានរៀនភាសាប្រទេសទាំងនោះ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត យើងនឹងបង្រៀនដីវភាសាដល់សិស្ស ដូចធម្មតា ។
វិទ្យាស្ថានដីវភាសា នឹងជួយបន្ថែមវិជ្ជាខាងភាសាបរទេសដល់
សិស្សយើង ។

ឧបសគ្គទី៤: គេថា កាលណាខ្មែររៀនជាខ្មែរ សិស្សខ្មែរ

មិនអាចបន្តវិជ្ជាទៅ ឧត្តមសិក្សាបានទេ ។

ការដោះស្រាយ : តាមផែនការ យើងនឹងធ្វើខេមរ
នីយកម្ម នៅឧត្តមសិក្សាទៀត ។ ដូច្នោះ សិស្សខ្មែរនឹងអាច
បន្តវិជ្ជាតាមឧត្តមសិក្សាទៅបានដោយងាយ ។

ឧបសគ្គទី៤: គេថា ការរៀនជាខ្មែរ នាំឱ្យសិស្សខ្មែរមិន
ចេះភាសាបរទេស ដែលជាបង្គុំចម្រើនទៅក្រៅ ។

ការដោះស្រាយ: ការធ្វើឱ្យសិស្សខ្មែររៀនវិជ្ជាអ្វីៗជា
ខ្មែរ មិនមែនបានសេចក្តីថាឈប់ឱ្យខ្មែររៀនភាសាបរទេស
មានភាសាបារាំងនិងអង់គ្លេសជាដើមនោះឡើយ ។ សិស្ស
ខ្មែរនៅតែរៀនភាសាបរទេសដែល ប៉ុន្តែ ក្នុងថ្ងៃនេះជាជីវ-
ភាសា ។ យើងមានវិទ្យាស្ថានជីវភាសាមួយទៀត សំរាប់ឱ្យ
សិស្សខ្មែររៀនភាសាបរទេស ឱ្យបានជ្រៅជ្រះ ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលណាសិស្សរៀនតាមភាសាខ្មែរ សិស្ស
នឹងរៀនឆាប់យល់ ឆាប់ចាំ ឆាប់ចេះ ជាហេតុនាំឱ្យសិស្ស
មានពេលទំនេរច្រើនសំរាប់រៀនជីវភាសា ។ ដូចនេះ សិស្ស

ខ្មែរនឹងរត់តែពូកែខាងជីវកាសាជាតំខាន ។

ឧបសគ្គទី៦: គេថា ខេមរនីយកមក្នុងការសិក្សា នាំឱ្យសិស្ស

ខ្មែរ មិនអាចទៅជាបុគ្គលិក ដែលអាចទៅចូលរួមធ្វើសន្តិសុខ

អន្តរជាតិបាន ។

ការដោះស្រាយ : (ដូចការដោះស្រាយឧបសគ្គទី ៥)

រួមសេចក្តីមក យើងឃើញថា យើងអាចដោះស្រាយ

គ្រប់បញ្ហាដែលជាឧបសគ្គទីទាំង ៣ នឹងខេមរនីយកមក្នុងការ

សិក្សាបានទាំងអស់។

វិធីអនុវត្តខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សា

យើងអនុវត្តខេមរនីយកមក្នុងការសិក្សាតាមវិធីដូចតទៅ

១. វិធីធ្វើខេមរនីយកម្ម ទាំងក្នុងបឋមសិក្សា ទាំងក្នុង

មធ្យមសិក្សា ទាំងក្នុងឧត្តមសិក្សា (គណៈកម្មការរងមុខវិជ្ជា

នីមួយៗ នឹងគណៈកម្មការវប្បធម៌ ធានាដោះស្រាយ) ។

២. វិធីធ្វើខេមរនីយកម្មក្នុងការសិក្សាបន្តិចម្តងៗទៅតាម
សភាពការណ៍ ក្រសួងអប់រំជាតិ និងស្នងមជាតិ ។

៣. យើងនឹងអនុវត្តខេមរនីយកម្ម ក្នុងការសិក្សានេះ
នៅមធ្យមសិក្សា នៅថ្នាក់ទី ៦ ទំនើប ចាប់តាំងពីឆ្នាំសិក្សា
១៩៦៧ - ៦៨ ទៅតាមតារាងខាងក្រោយនេះ ។

តារាងវិធីអនវិវត្តខេមរស័យកម្ពុជាការសិក្សានៅប្រាំកន្លះ ៦ ឆ្នាំទី ៥

ថ្នាក់	ឆ្នាំ	ប្រវត្តន៍ ក្នុងវិទ្យា	គណិត វិទ្យា	រូបន័យគ័ វិទ្យា	ធម្មជាតិ វិទ្យា	សាស្ត្រសាស្ត្រ ប្រាំឆ្នាំ	សាស្ត្រសាស្ត្រ ខ្មែរ
ទី ៦	1967-68	"មួយសប្តាហ៍ ៧	"ម្ភៃ ៤	សូន្យ	"ម្ភៃ ៤	គ្មាន	មាន
ទី ៥	1968-69	"មួយសប្តាហ៍ ៧	"ម្ភៃ ៤	"ម្ភៃ ៤	"ម្ភៃ ៤	៧ ឆ្នាំ	មានចំនួនលម្អិតសម្រាប់

យើងមានសាស្ត្រាចារ្យសំរាប់មធ្យមសិក្សា ចំនួន

១.៤៧៧ នាក់ហើយ ។ យើងឃើញថាចំពោះខេមរនីយកម្មនៅ
 ថ្នាក់ទី៦និងទី៩ ក្នុងសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ បញ្ហាខ្លះសាស្ត្រាចារ្យ
 ពុំចោទទេ ។ ចំពោះសៀវភៅ យើងនឹងអនុវត្តវិធីបង្រៀន
 ផង តែងសៀវភៅផង ។ គណៈកម្មការបច្ចេកទេសខេមរ
 នីយកម្មនឹងផ្តល់ពាក្យគន្លឹះ ដល់សាស្ត្រាចារ្យអ្នកអនុវត្តខេមរ
 នីយកម្មនៅដើមឆ្នាំសិក្សា ដើម្បីឱ្យមានឯកភាពក្នុងការធ្វើ
 មេរៀនជាខ្មែរ ។ ក្នុងរយៈពេលមួយខែម្តង ឬបីខែម្តង
 គណៈកម្មការបច្ចេកទេសខេមរនីយកម្ម នឹងសុំយកមេរៀន
 នោះពីសាស្ត្រាចារ្យជំនាញៗ មកពិនិត្យសំគិតសំគាន់ ដើម្បី
 ចងក្រងជាសៀវភៅទុកជាសៀវភៅរាជការ ។ ចំពោះពាក្យ
 គន្លឹះ យើងនឹងប្រតិបត្តិការតាមពាក្យមន្ត-ខ្មែរ ។ ប្រសិនបើមានការចាំ
 បាច់ យើងនឹងទុកជាបារាំង ឬប្រែតាមពាក្យបាលីសំស្ក្រឹត ។

៤. នៅឆ្នាំសិក្សា ១៧៧៤-៧៥ យើងនឹងអនុវត្តខេមរ
 នីយកម្មនៅឧត្តមសិក្សាតទៅទៀត ។

នៅពេលដែលយើងអនុវត្តខេមរនីយកម្មនៅមធ្យមសិក្សា
 ក្រសួងអប់រំជាតិរៀបចំរកសាស្ត្រាចារ្យនិងសៀវភៅ ទុកបំរុង
 សរាប់ការអនុវត្តខេមរនីយកម្មនេះ នៅឧត្តមសិក្សាក្នុងឆ្នាំ
 ១៩៧៤-៧៥ ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៦៧ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៤
 យើងមានរយៈពេលគ្រប់គ្រាន់ល្មមហ្នឹកហ្និនសាស្ត្រាចារ្យ និង
 សរសេរសៀវភៅសំរាប់ឧត្តមសិក្សាជាខ្មែរបាន ។

សេចក្តីសង្កេត

នៅបឋមសិក្សា សិស្សរៀនអ្វីជាខ្មែរអស់ទៅហើយ ។
 យើងគ្រាន់តែឈប់លែងឱយសិស្សប្រឡងឡើងថ្នាក់ទី ៦ ទី
 នើប ដោយធ្វើចំណោទជាបារាំងទៅ ក៏ឃើញថាគ្រប់គ្រាន់
 ទៅហើយ ។

សេចក្តីសំរេចចិត្ត

បន្ទាត់ការសិក្សាបញ្ហាខេមរនីយកម្មដោយហ្មត់ចត់មក
 គណៈកម្មការរៀបចំនិងអនុវត្តខេមរនីយកម្ម សូមសំរេចចិត្តដូច
 តទៅនេះ

១. តាមស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នគួរធ្វើខេមរនីយកម្ម ។

២. ដើម្បីញ៉ាំងខេមរនីយកម្មនេះ ឱ្យប្រព្រឹត្តទៅប្រកប
ដោយជោគជ័យ គួរគប្បីធ្វើបន្តិចម្តងៗ តាំងពីបឋមសិក្សា
មធ្យមសិក្សា រហូតដល់វគ្គមសិក្សា ។

៣. គួរចាប់ផ្តើមធ្វើខេមរនីយកម្មនេះ ចាប់ពីថ្នាក់ទី៦ទៅ
នៅឆ្នាំសិក្សា ១៩៦៧-៦៨ ។

៤. នឹងសំរេចខេមរនីយកម្មតាមផែនការនេះកើតដោយ
សុំឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ហើយជាពិសេសបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
ទាំងអស់ ជួយឧបត្ថម្ភខាងផ្លូវចិត្ត ខាងផ្លូវកាយ នឹងសម្ភារៈ
ដើម្បីជំរុញខេមរនីយកម្មឱ្យបានសំរេចដោយជោគជ័យ ក្នុង
ការដង្ហែតាមព្រះរាជនយោបាយ ឯករាជ្យជាតិ អព្យាក្រឹតភាព
បង្រួបបង្រួមជាតិ អ្នកជាតិនិយម សន្តិមនិយមព្រះពុទ្ធសាសនា
សម្រេចផុត ។

យើងលែងនិយមប្រើពាក្យបរទេសលាយចំរុះ
នឹងពាក្យខ្មែរ បើពាក្យនោះខ្មែរយើងមានហើយ ។

ការនេះ ដំបូងពិបាកបន្តិច មកពីទំលាប់ចាស់ ។
ប៉ុន្តែ បើយើងយល់ហើយខំ យើងប្រាកដជាធ្វើបាន ។

កំណត់ហេតុ :